

Statistikanõukogu nõupidamine

03.10.2024

virtuaalne

Päevakord

---

1. Ülevaade RES 2025-2028 protsessi tulemustest ja 2025. a eelarve protsessist.
2. Statistikaameti rahastusmudel.
3. 2025.-2029. a statistikatööde loetelule nõukogu arvamuse koostamine.
4. Andmekaitse võlu ja valu
5. Muud küsimused

PP1. Ülevaade RES 2025-2028 protsessi tulemustest ja 2025. a eelarve protsessist.

PP2. Statistikaameti rahastusmudel.

Riigieelarve strateegia 2025 – 2028 ja Statistikaameti rahastusmudel

Statistikanõukogu

03.10.2024

Üldandmed

Töötajate arv 356

2024 eelarve 18,4 mln, sh

12,5 mln ameti tööjõukulud ja majanduskulud (riigieelarvest)

2,6 mln tellimustööd ja muu ajutine rahastus

2,5 mln IT investeeringuid ja hoolduskulusid (RMIT eelarves)

0,8 mln arvuti töökohateenus (RIT eelarves)

2024 väljundnäitajate arv 3040

2024 avaldamiste arv 967

Mõõdikud

Mõõdik	2024 Eesmärk	Viimaseim tulemus
Statistikaameti usaldusväärsus, koht	TOP 12	15. koht (2024 6 kuud)
Statistikaameti meediakajastuste arv	>8000	4088 (2024 6 kuud)
Tarbija vajadustega arvestamine, rahuloluindeks	>77	85 (2024 6 kuud)
Andmeesitaja (ettevõtja) rahuloluindeks	>3,5	3,43 (2024 6 kuud)
Andmeesitaja (eraisiku) rahuloluindeks	4,3	4,2 (2024 6 kuud)
Rahvusvaheliste missioonide hinnangud	Positiivsed	Positiivsed (2024 6 kuud)
Statistika kasutamine, veebikülastuste arv	>1,6 miljonit	1,1 miljonit (2024 6 kuud)
Põhistatistika halduskoormuse tundide arv	280 566	295 333 (2023)
Avaldamiskalendrist kõrvalekalded	<3%	0,47% (2024 6 kuud)
Ajutise rahastuse osakaal eelarvest	25%	29% (2023)
Vabatahtlik voolavus	<9%	5,6% (2024 9 kuud)

Statistika kulud ja statistikaga tegelevate töötajate arv Euroopas

- 2023.a kohta kogus Eurostat andmeid statistika tootmisega seotud kulude ning töötajate arvu kohta.
- Vastas 23 riiki sh Eesti.
- Kõik riigid ei kaasanud kõiki statistika asutusi. Mõnedes riikides toimus 2023.a rahvaloendus.
- Eesti andmed sisaldavad Statistikaametit ja SA IT partnerit RMITi (osaliselt).

	23 riiki	Eesti	Eesti osakaal
Kulud miljonites eurodes	2900	18	0,62%
Töötajate arv täistööajale taandatud	34300	315	0,92%

RES 2025 - 2028

Aasta	2025-2028 RES rahastamiskava 1.juuni seisuga, tegevuskulud			Kärbe	Kärpe %
	tööjõukulud	majandamiskulud	KOKKU		
2025	9 775 999	1 479 101	11 255 100	562 755	5%
2026	9 084 499	1 429 101	10 513 600	841 088	8%
2027	9 084 499	1 429 101	10 513 600	1 051 360	10%
2028	9 084 499	1 429 101	10 513 600	1 051 360	10%

1. juuni seisuga sisaldab 2025.a Andmepõhise aruandluse projekti kulusid summas 732 500 eurot.

Statistikaameti kärbe 2025 - 2028

Jrk nr	Kärbitav eelarve	kärbe aastas				Selgitused
		2025	2026	2027	2028	
1	Tööjõukulud	412 755	691 088	901 360	901 360	Vähendada kolme aastaga ca 29 töökohta
2	Tööjõukulud (erisoodustused)	60 000	60 000	60 000	60 000	Töötajate motivatsioonipaketi vähendamine (sh ühisüritused)
3	Majanduskulud	90 000	90 000	90 000	90 000	Lähetused, koolitused, inventar jne
	Kärbe kokku	562 755	841 088	1 051 360	1 051 360	

Tööjõukulude vähendamise selgitused

- 2025 – Ametikohtade vähenemine ja sellega seoses tööjõukulude vähenemine SA organisatsiooni tegevuste optimeerimise abil.
Alustame statistika programmi ülevaatus, mõjud alates aastast 2026.
- 2026 – Ametikohtade vähenemine, mida võimaldavad Andmevärava (administratiivandmete hõive ja haldamise keskkond) ja REGIS (statistiliste registrite süsteem majandusüksuste kohta) ning Colectica (metaandmete süsteem) juurutamine.
- 2027 – Ametikohtade vähenemine tegevuste optimeerimise ja automatiseerimisega tulemusena sealhulgas seoses andmekogumis-rakenduse kasutusele võtmisega.

Järgmised sammud

- DGINS 2024 toimub oktoobris Tallinnas – küsitlus statistikaametite rahastusmudelite kohta.
- Planeeritakse uuringut Euroopa statistikaasutuste seas – inimressursside väljakutsed ametlikus statistikas (sh rahastuse väljakutsed).
- Statistikaameti teenuspõhine mudel ja sellest tulenev kuluarvestus.
- Statistikaameti ressursside juhtimine sh ajaarvestus.

Tänan!

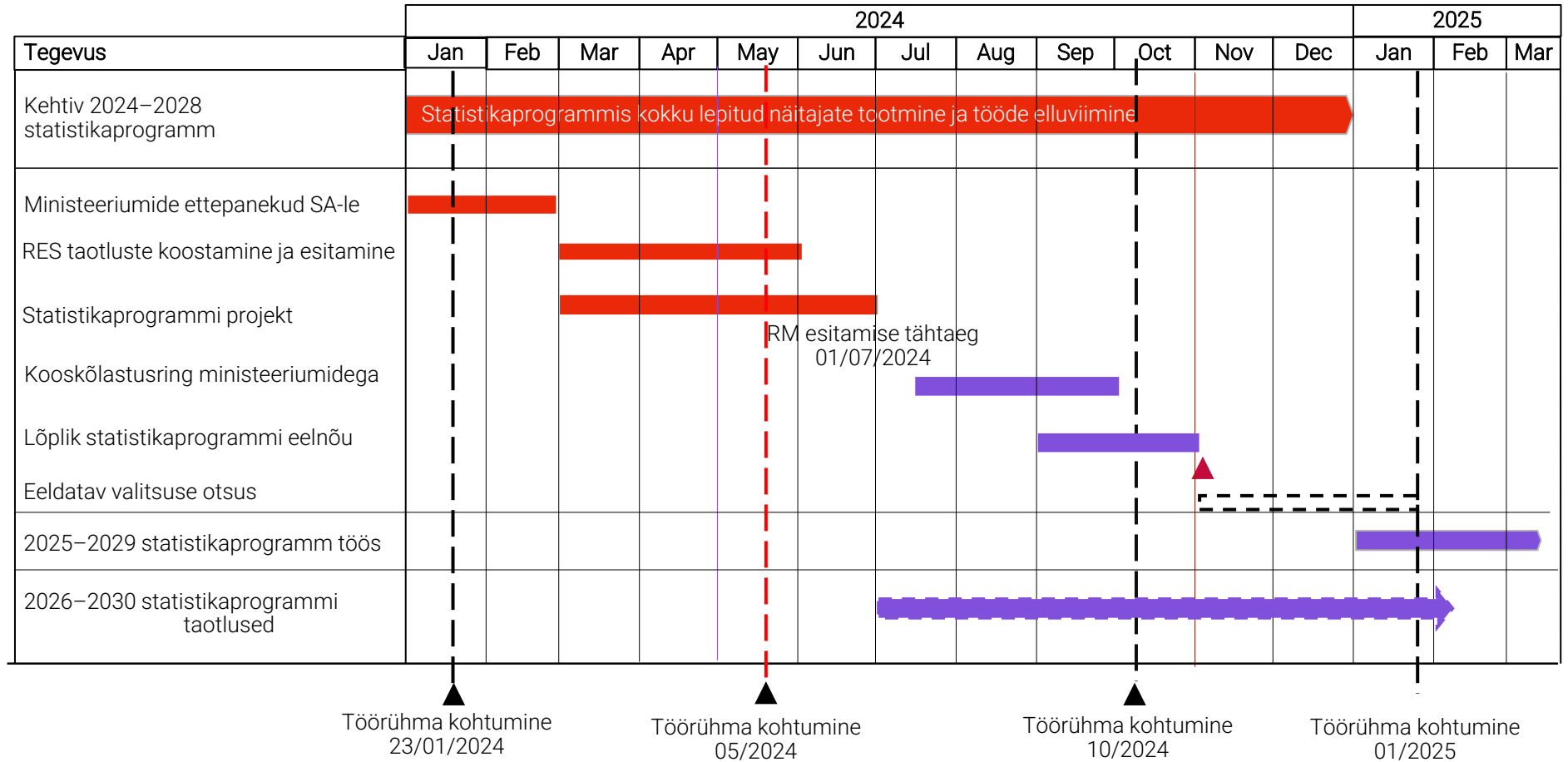
Ave Sepik
finantsjuht
ave.sepik@stat.ee

EESTI STATISTIKA
www.stat.ee
Tatari 51, 10134 Tallinn

**PP3. 2025.-2029. a statistikatööde loetelule nõukogu
arvamuse koostamine.**

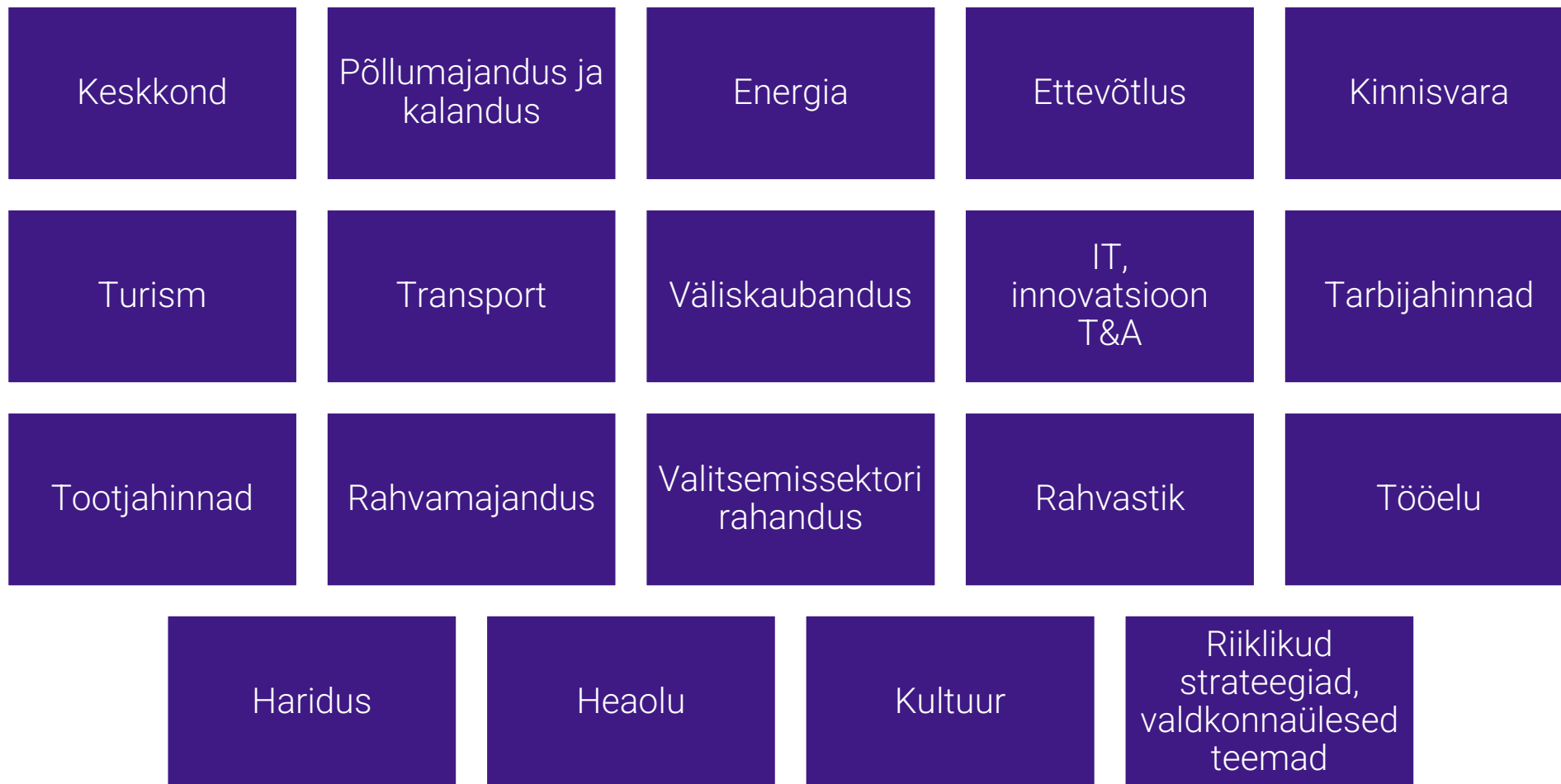
Riikliku statistika programm 2025–2029

Ajakava 2025–2029 ja järgmise statistikaprogrammi koostamiseks

Riikliku statistika programm 2025

2025–2029 programmi koostamisest

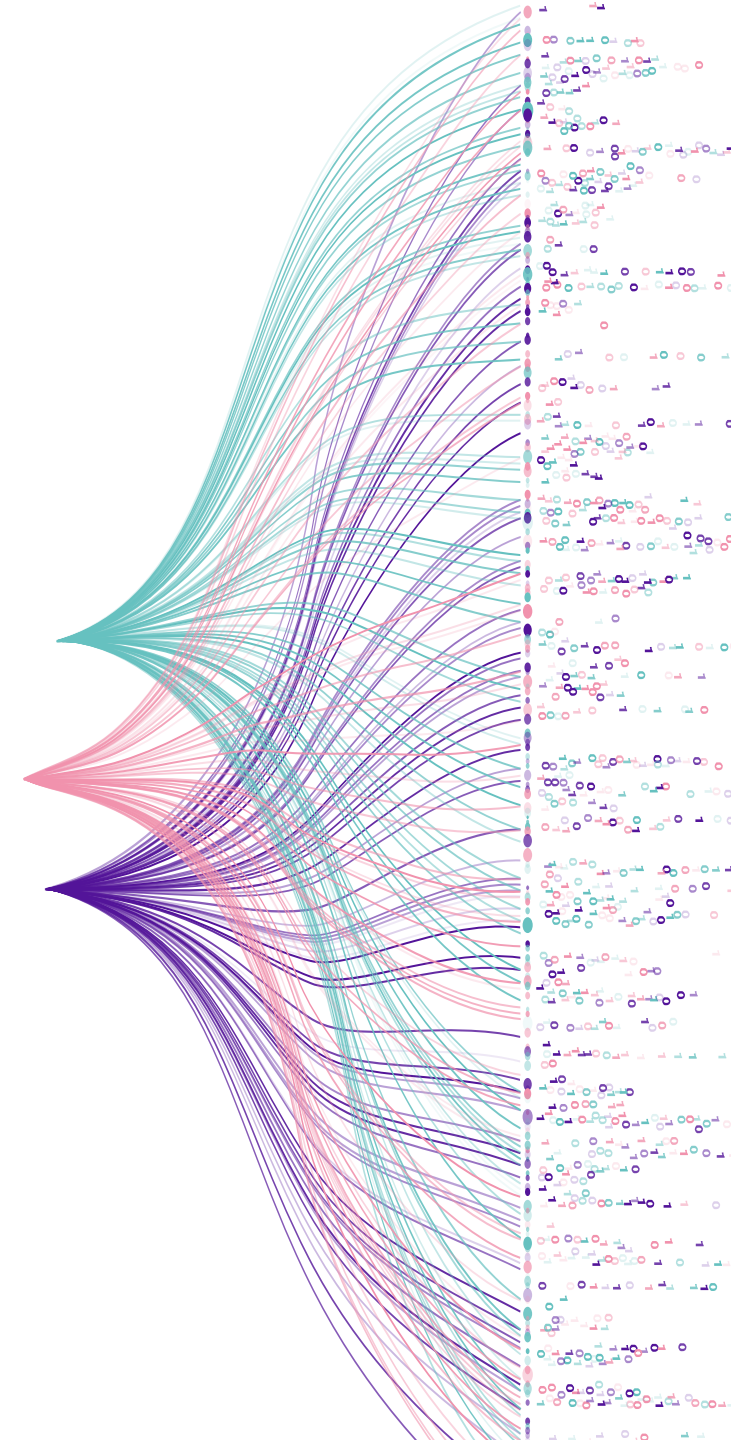
- Väljundnäitajate ülevaatamine: uue programmiformaadi arusaadavus
- Fookus kasutatavusel: kas ja kus kasutate meie näitajaid?
- Lisaandmesoovid 2025. a tellimustöödena

PP4. Andmekaitse võlu ja valu

Andmekaitse võlu ja valu

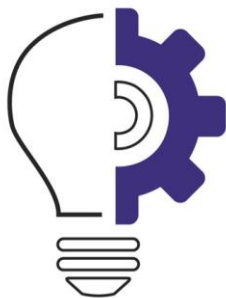

Ilona Reiljan, kvaliteedi- ja infokaitse tiimi juht

Andmekaitse vs põhiväärtused

Uuenduslikkus

Oleme alati valmis leidma uusi lahendusi, katsetama ja ideid ellu viima. Me ei karda ebaõnnestumisi, oleme uudishimulikud ja arendame end järjepidevalt. Meie statistikarakendused pakuvad kasutajatele uut väärtust. Rakendame andmeteaduse ja statistika uuenduslikke meetodeid ja tehnoloogilisi lahendusi, tuginedes selles nii enda kui ka partnerite ideedele.

Koostöö

Arvestame klientide, partnerite ja kolleegide vajadusi ning hoiaime toimivat koostööd. Oleme suhtluses ja info jagamisel abivalmid, avatud ning otsekohesed. Tunnustame üksteist ja märkame ühiseid saavutusi.

Usaldusväarsus

Tagame meile esitatud andmete kaitse ja konfidentsiaalsuse. Teeme statistikat sõltumatult ja põhjendatud metoodikaga, mis on igaühele avalikult kättesaadav. Peame kinni tähtaegadest.

Selgitame ühiskonna nähtuseid arusaadavalt ja jagame vajalikku lisainfot. Meie statistika on ajakohane ja meedias alati esil. Meil töötavad oma ala eksperdid, kes on tunnustatud nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt.

Infoturbe ja andmekaitse seos

- Infoturbe eesmärk on tagada andmete:
  - käideldavus - eelnevalt kokkulepitud nõutaval tööajal kasutamiskõlblike andmete õigeaegne ja hõlbus kättesaadavus volitatud tarbijaile/kasutajatele
  - terviklus - andmete õigsuse/täielikkuse/ajakohasuse tagatus, päritolu autentsus/tõendatus ja volitamata muutuste puudumine
  - konfidentsiaalsus - andmete kättesaadavus ainult volitatud tarbijaile ja kättesaamatus/ligipääsu piiramine kõigile ülejäänutele

Andmekaitse on protsesside, tööriistade ja eeskirjade kogum, mida kasutatakse andmete kaitsmiseks

Kaitseraamistikud (õigusaktid)

- üldine isikuandmete kaitse raamistik
- kohaldatakse iga kord, kui teavet üksikute isikute kohta kogutakse ükskõik millisel eesmärgil
- Isikuandmete kaitse üldmäärus (IKÜM) ehk GDPR
- Isikuandmete kaitse seadus

- statistilistel eesmärkidel kogutud andmete kaitse eriraamistik
- ehk teisisõnu statistiline konfidentsiaalsus
- üksikuid isikuid (või majandusüksusi) käsitlevaid andmeid võib kasutada ainult statistilistel eesmärkidel ning et üksikut isikut või äriüksust käsitleva teabe avalikustamise vältimiseks kohaldatakse eeskirju ja meetmeid
- Riikliku statistika seadus (RStS)
- Määrus 223/2009 Euroopa statistika kohta

Statistikaametis on alates 2024. a aprillist kehtestatud Andmekaitse kord

Mõisted

- RStS §-st 3 tulenevad mõisted:

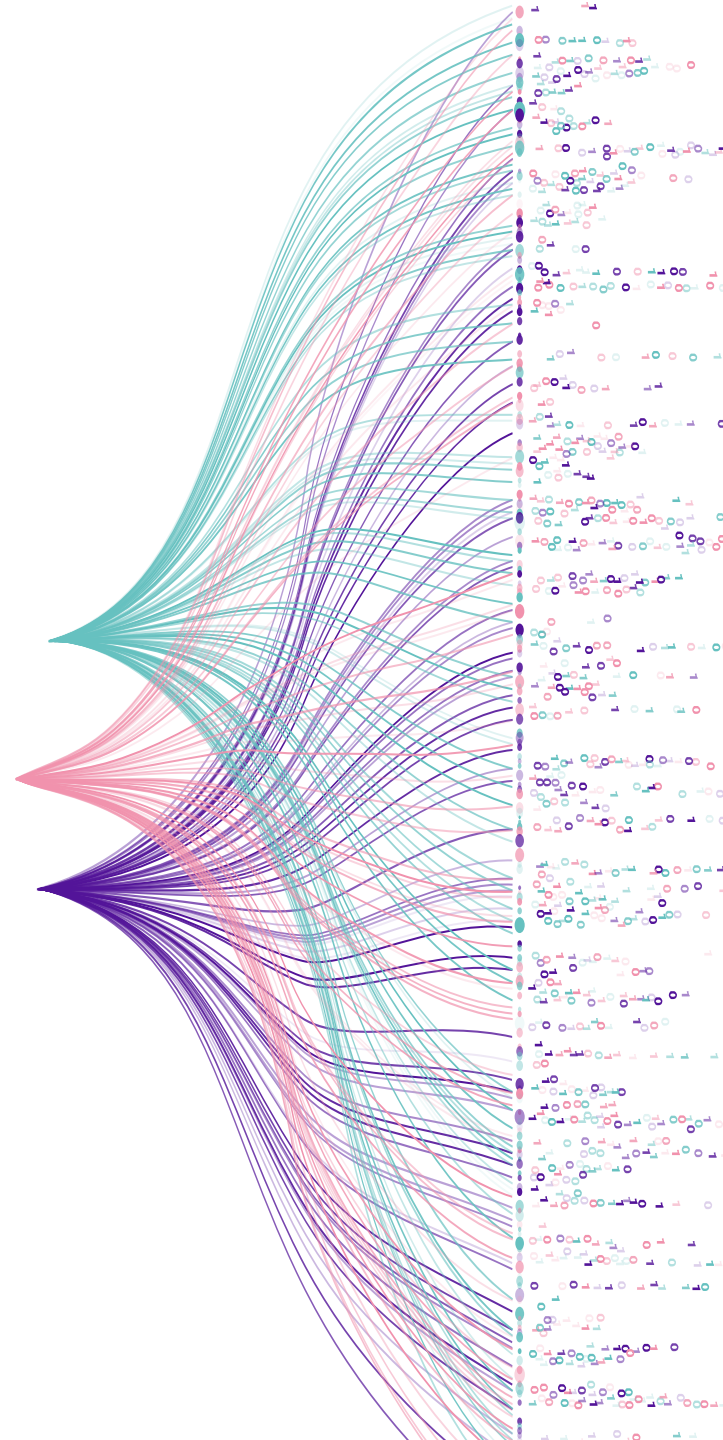
- **Andmed** on riikliku statistika tegija poolt talle seadusega antud ülesannete täitmiseks andmeesitajatelt kogutud või töödeldud üksik- ja koondandmed, sealhulgas riigi ja teiste andmekogude, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning juriidiliste isikute tegevuse käigus loodud või nende kogutud andmed.
- **Üksikandmed** on konkreetset statistilist üksust iseloomustavad detailsed andmed.
- **Koondandmed** on üksikandmetest kindla metoodika alusel statistilise töötlemise ja analüüsi tulemusena saadud andmed.
- **Andmestik** on identifitseeritav ja hallatav andmete kogum.

- IKÜM art 4 annab mõiste:

- **isikuandmete töötlemine** – isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, nagu kogumine, dokumenteerimine, korrastamine, struktureerimine, säilitamine, kohandamine ja muutmine, päringute tegemine, lugemine, kasutamine, edastamine, levitamise või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine, ühitamine või ühendamine, piiramine, kustutamine või hävitamine.

Isikuandmete töötlemine riiklikus statistikas

Mis on riiklik statistika?

Riikliku statistika programm on igal aastal järgmiseks viieks aastaks koostatav rahvastiku-, sotsiaal-, majandus- ja keskkonnaalaste statistikatööde loetelu, mille koostamisel lähtutakse riigisisestest strateegilistest arengudokumentidest ja rahvusvahelisest statistikavajadusest.

Statistikatöö on andmete kogumine, töötlemine, säilitamine ja analüüs statistika tegemise eesmärgil riikliku statistika programmi raames või programmiväliselt.

Programmiväline statistikatöö on füüsiliste ja juriidiliste isikute, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning rahvusvaheliste ja eksterritoriaalsete organisatsioonide tellimisel ja rahastamisel väljaspool riikliku statistika programmi tehtav statistikatöö.

Riiklik statistika isikuandmete kaitse kontekstis

Kokkuvõttes:

Isikuandmete kaitse kontekstis saame riikliku statistikana käsitleda riikliku statistika programmiga kinnitatud statistikatöid.
Programmiväliseid statistikatöid käsitletakse isikuandmete kaitse seaduse tähenduses pigem poliitika kujundamise uuringuna.

Isikuandmete kasutamine statistika tegemisel

- Erand isikuandmete kasutamiseks riikliku statistika tegemisel
  - Riikliku statistika tegijal on õigus riikliku statistika tegemisel kasutada isikuandmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (**isikuandmete kaitse üldmäärus**) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) ja **isikuandmete kaitse seaduses** ettenähtud alustel ja korras, **arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi. (RStS § 31**
- Erand isiku teavitamisest
  - Riikliku statistika tegija **ei pea teavitama** isikut tema isikuandmete kasutamisest riikliku statistika tegemisel (RStS § 31)
- Erand andmete parandamise ja kustutamise nõude osas
  - Riikliku statistika tegemisel kogutud andmetele **ei laiene** andmesubjekti õigus **nõuda nende andmete parandamist või kustutamist** (RStS § 31)
- Erand andmete töötlemisel
  - Riikliku statistika tegemisel kogutud andmetele **ei laiene** andmesubjekti õigus **piirata nende andmete töötlemist.** (RStS § 31)

Statistiline konfidentsiaalsus: RStS § 35

- Riikliku statistika tegija levitab riikliku statistika tegemiseks kogutud andmeid ainult sellisel kujul, **mis välistab statistilise üksuse otsese või kaudse tuvastamise võimaluse**, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.
- Riikliku statistika tegija levitab isiku otsest või kaudset tuvastamist võimaldavaid andmeid ainult **tema nõusolekul**, välja arvatud käesolevast seadusest tuleneval juhul või kui andmed on avalikud tulenevalt seadusest.
- Riikliku statistika tegija levitab **isiku nõusolekuta** isiku otsest või kaudset tuvastamist võimaldavaid andmeid järgmistel juhtudel:
  - teisele riikliku statistika tegijale tulenevalt pädevusvaldkonnast ning koos märkega nende konfidentsiaalsuse kohta;
  - Euroopa Liidu Statistikaametile (Eurostatile), Euroopa Liidu liikmesriikide statistikaasutustele ja Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmetele tulenevalt pädevusvaldkonnast Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud ulatuses ja koos märkega nende konfidentsiaalsuse kohta.
- Riikliku statistika tegija **levitab isiku nõusolekuta järgmisi** otsest või kaudset tuvastamist võimaldavaid Eestis registreeritud juriidiliste isikute, välismaa äriühingute filiaalide, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning füüsilisest isikust ettevõtjate andmeid: registrikood; nimi ja aadress; õiguslik vorm; tegevusala; suurusrühm, millesse üksus kuulub tööga hõivatud isikute arvu järgi; suurusrühm, millesse üksus kuulub müügitulu järgi.
- Riikliku statistika tegija levitab isiku nõusolekuta statistilise üksuse otsest või kaudset tuvastamist võimaldavaid andmeid **teaduslikel eesmärkidel kasutamiseks** käesoleva seaduse §-s 38 sätestatu kohaselt.
- Riikliku statistika tegija **levitab statistilise üksuse kaudset tuvastamist võimaldavat tööstusstatistikat** riigisisese tööstustoodete klassifikaatori detailseimal tasemel ning kaupade välja- ja sisseveo statistikat kombineeritud nomenklatuuri detailseimal tasemel, kui andmeesitaja ei ole seda keelanud.
- Riikliku statistika tegija **võib isiku nõusolekuta levitada** kaudset tuvastamist võimaldavaid füüsilise isiku andmeid soo, vanuse ja asustusüksuse järgi.

Konfidentsiaalsuse riski hindamine

- Eesmärk on vähendada ohtu, et statistiline üksus on (andmetabelite) kaudu tuvastatav
- Riski vähendamine ja leevendamine, mitte kaotamine
- Sageli võib muutuda kontekst (sümbioosi efekt), mille alusel andmed on konfidentsiaalsed
- Riski ei tohi ignoreerida, vaid seda peab juhtima ja leevendama nii palju kui mõistlik ja vajalik
- Iga väljundit tuleb hinnata

Statistilise üksuse tuvastamise risk

- Tuvastamine – avaldatud tabeli kirjele leitakse üks-ühene vastavus isikuga, kasutades mujal avalikult kättesaadavat teavet või andmetega tutvuv isik omab eriteadmisi avaldatud väljundi tunnuste osas.
- Kui suur on tõenäosus, et iga kirje tuvastatakse?
- Tuvastamise risk sõltub:
  - Valimi suurus
  - Geograafiline detailsus
  - Klassifikaatori detailsus
  - Ajaperiood
  - Riigi suurus
  - Adminandmete osakaal ja tase
  - Üldkasutatava teabe olemasolu

Isikuandmete kaitse statistika tegemisel

- **Statistikaamet on isikuandmete vastutav töötleja**
  - **Vastutav töötleja** – füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või muu organ, kes töötleb isikuandmeid vastutava töötleja nimel (IKÜM)
  - Riikliku statistika tegemiseks kogutud **isikuandmete vastutav töötleja** on riikliku statistika tegija. (RStS 34 lg 8)
- Isikuandmete töötlemine koos isikukoodiga, analüüs ja säilitamine eraldi
  - Riikliku statistika tegija hoiab füüsilise isiku üksikandmeid nende kontrollimise ajal koos isikukoodiga. Pärast kontrollimist säilitatakse isikukood teistest isikuandmetest eraldi, tagades nende hilisema ühendamise võimaluse. (RStS § 32 lg 2)
- Konfidentsiaalsete andmete kaitse ja levitamine ainult statistilisel ja teaduslikul eesmärgil kindlate reeglite alusel
  - Statistilise konfidentsiaalsuse tagamine
- (Isiku)andmete kaitse tagatakse organisatoorsete meetmetega – infosüsteemides kasutatakse diferentseeritud juurdepääsuõigusi ning seirega (2024. a on olnud 5 intsidenti).

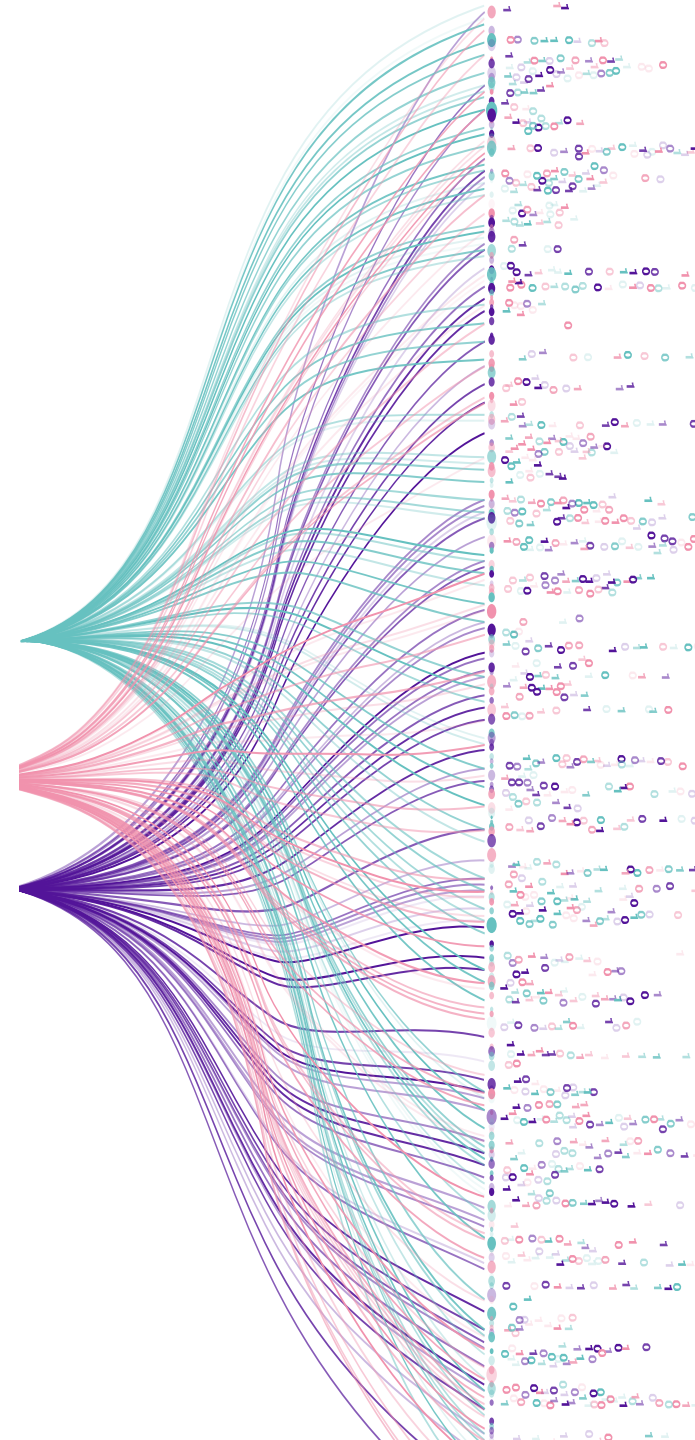

Väljakutsed

- Riikliku statistikatöö raames soovitakse viia läbi ka programmiväline statistikatöö (tavapäraselt tellijaks mõni riigiasutus) – kuidas tagada isikuandmete kaitse, sh infosüsteemides eraldi hoidmine ja hävitamine?
- Statistilise konfidentsiaalsuse olulisuse selgitamine – miks ei anta välja nimekirja konkreetses valdkonnas tegutsevates ettevõtetest või miks on eriti oluline nii väikese riigi kui Eesti puhul jälgida konfidentsiaalsuse reegleid (ehk alla teatud piirmäära ei anta infot välja)?
- Kuidas vähendada päringute menetlemisel nn käsitööd: iga pöördumine on üldjuhul unikaalne.
- **Organisatsioonisisene väljakutse:** töötajatel, kes töötlevad andmeid vaheldumisi riikliku statistika tegemise ja tellimus- või teadustöö koostamise eesmärgil, on keeruline orienteeruda erinevates nõuetes.

Isikuandmete töötlemine tellimustöödes

Mis asi on tellimustöö isikuandmete kaitse kontekstis?

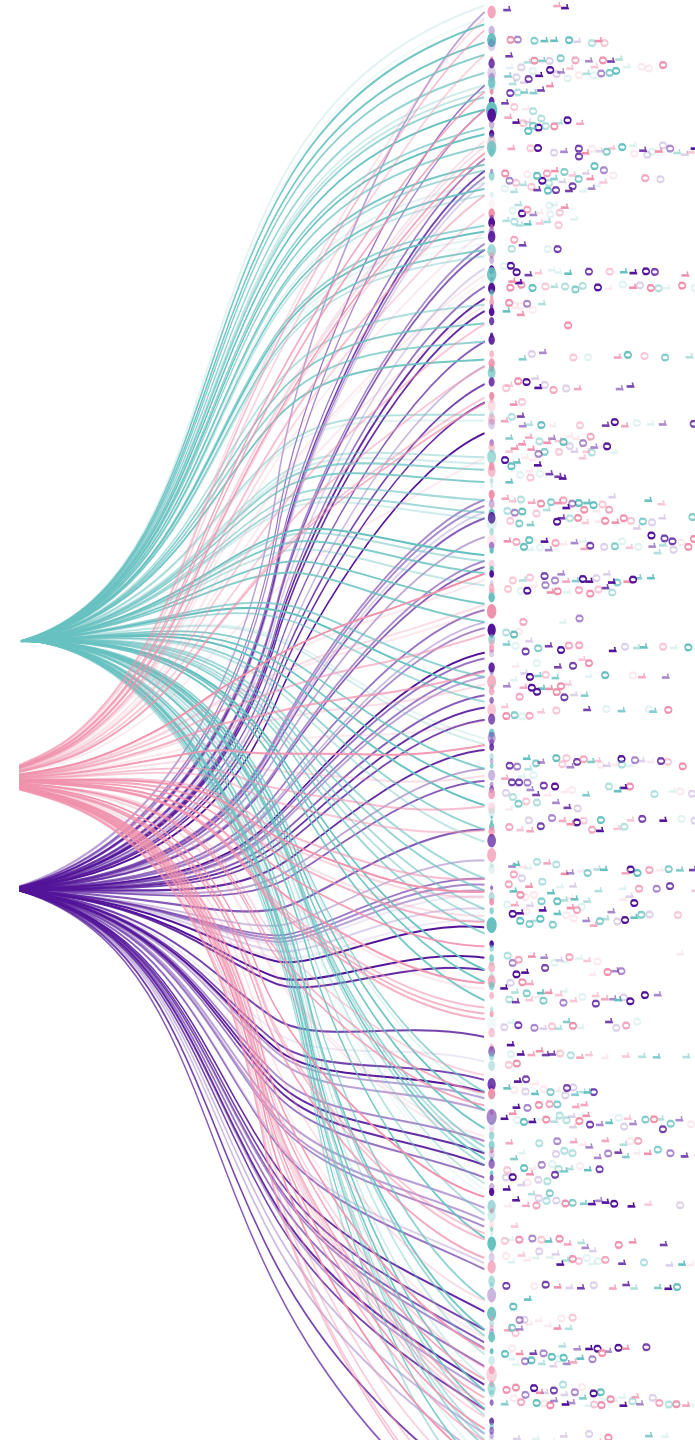
- Tellimustöö võimaldab saada detailsemat teavet kui see, mis on avaldatud pressiteadetes, statistikaväljaannetes või statistika andmebaasis, ning nõuab andmete lisatöötlemist või -analüüsi.
- Tellimustöö alla kuuluvad ka andmepoliitika kujundamise uuringud.
- Tellimustöö võib sisaldada:
  - andmete kogumist küsitleja vahendusel
  - andmekogumise ettevalmistamist
  - andmehõivet, sh uue registri/andmeallika andmehõivet
  - andmetöötlust, sh anonüümimine/pseudonüümimine, andmete parandamine (imputeerimine, kaalumise, parandamine), geokodeerimine
  - andmete lisatöötlust ja andmeanalüüsi
  - eri andmeallikate seostamine, mudeldamine, masinõppe mudelite kasutamine analüüsiks
- Statistikaamet muutub vastutavast töötlejast volitatud töötlejaks.

Väljakutsed

- Tellimustööde õiguslik alus:
  - märkame asutustega suheldes suhtumist, et te saate korjata andmeid RStS alusel, kuid isikuandmete (eriti eriliigiliste isikuandmete) kontekstis see päris nii ei ole.
  - avaliku sektori asutused on hakanud RStS-ist tulenevat õiguslikku alust kahtluse alla seadma, tuleb teha rohkem selgitustööd, tööde planeerimine muutub keerukamaks
  - eriti keeruline kui SA-s koostatav andmepäring sisaldab korraga riikliku statistika ja tellimustöö õigusliku alusel korjatavaid andmeid
  - avaliku sektori asutused pahandavad SAga, kui palume neil pöörduda AKIisse.
- Eriliigiliste isikuandmete puhul on keeruline hoomata eriliigilisuse sisu (kas lähtuda kitsast või laiast tõlgendusest).
- Andmete säilitamine ja juurdepääs:
  - hetkel ei ole infosüsteemides võimalust andmete juurde märkida erinevaid säilitustähtaegu (nt kui tellimustöö puhul soovitakse varasemat andmete kustutamist või kui soovitakse, et andmetele keegi ligi ei pääseks)
  - kes peaks lisatöö eest maksma või kas üldse riigi huvides peaks olema andmete kasutamine üldse piiratud?
- Julgustame asutusi pöörduma AKI poole ning kasutame ka ise võimalust küsida nõu.

Isikuandmete töötlemine teadusuuringutes

Õigusaktides on kirjas: erisus

- IKS § 6 Isikuandmete töötlemine teadus- ja ajaloouringu vajadusteks:
  - Isikuandmeid võib andmesubjekti nõusolekuta **teadus- või ajaloouringu vajadusteks** töödelda eelkõige pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul. Enne isikuandmete üleandmist teadus- või ajaloouringu töötlemiseks asendatakse isikuandmed pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul andmetega.
  - Teadus- või ajaloouringu vajadusteks **andmesubjekti nõusolekuta tema** kohta käivate andmete töötlemine andmesubjekti tuvastamist võimaldaval kujul on lubatud üksnes juhul, **kui on täidetud järgmised tingimused**:
    - ✓ pärast tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist ei ole andmetöötluste eesmärgid enam saavutatavad või neid oleks ebamõistlikult raske saavutada;
    - ✓ teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika tegija hinnangul on selleks ülekaalukas avalik huvi;
    - ✓ töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta andmesubjekti kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemäära andmesubjekti õigusi.
- Kui teadus- või ajaloouring põhineb eriliiki isikuandmetel, siis **kontrollib asjaomase valdkonna eetikakomitee** enne käesolevas paragrahvis sätestatud tingimuste täitmist. Kui teadusvaldkonnas puudub eetikakomitee, siis kontrollib nõuete täitmist Andmekaitse Inspektsioon. Rahvusarhiivis säilitatavate isikuandmete suhtes on eetikakomitee õigused Rahvusarhiivil.
- Käesoleva seaduse tähenduses **loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud**, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Andmekaitse Inspektsioon kontrollib enne nimetatud isikuandmete töötlemise algust käesolevas paragrahvis sätestatud tingimuste täitmist, välja arvatud juhul, kui poliitika kujundamiseks tehtava uuringu eesmärgid ja isikuandmete töötlemise ulatus tulenevad õigusaktist.
- Kui isikuandmeid töödeldakse **teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika eesmärgil**, võib vastutav või volitatud töötleja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 artiklites 15, 16, 18 ja 21 sätestatud andmesubjekti õigusi piirata niivõrd, kuivõrd nende õiguste teostamine tõenäoliselt muudab võimatuks teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika eesmärgi saavutamise või takistab seda oluliselt.

Õiguslik alus

- Statistikaameti tegevus nn tundlike andmete töötlemisel on reguleeritud peadirektori poolt kinnitatud Konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel edastamise korraga.
- Protsessi omanik on SA konfidentsiaalsusnõukogu

The screenshot shows the website of the Estonian Statistical Agency (Eesti Statistikaamet). The page title is "Konfidentsiaalsete andmete kasutamine teaduslikul eesmärgil" (Use of confidential data for research purposes). The page content includes a navigation menu on the left, a search bar, and a main article text. The article text states that the use of confidential data for research purposes is regulated by the Estonian Statistical Agency, and that the use of such data is subject to the approval of the Confidentiality Council. The page also includes a link to the "Andmekaitse Inspektsiooni kodulehel" (Data Protection Inspectorate website) and a link to the "Konfidentsiaalsete andmete kasutamise juhend" (Guidelines for the use of confidential data).

Statistikaamet: **Koduleht** ▾

f t in v @

Juurdepääsetavus Abi Kontaktid Sisene eSTATI EST | ENG

EESTI STATISTIKA

Avasta statistikat Esita andmeid Statistikaamet Rahvaloendus

Avaleht > Konfidentsiaalsete andmete kasutamine teaduslikul eesmärgil

Konfidentsiaalsete andmete kasutamine teaduslikul eesmärgil

Juriidilised isikud ja asutused võivad teadustööde tegemiseks kasutada Statistikaametil olevaid konfidentsiaalseid andmeid. Andmeid saab kasutada teadlaste keskkonnas kaugühenduse teel.

Konfidentsiaalsete andmete kasutamist saab taotleda siin:

Taotle andmeid

Taotluse menetlemine ja andmete kasutamise tingimused on täpsemalt kirjeldatud „Konfidentsiaalsete andmete teaduslike eesmärkidel edastamise korras“:

📄 **Konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel edastamise kord (PDF)**

Eriligiiliste isikuandmete töötlemisel on tarvilik ka taotleda eetikakomitee ja/või Andmekaitse Inspektsiooni luba. Loa taotlus tuleb teha teadusvaldkonna eetikakomiteele. Lähemalt on võimalik tutvuda loa taotlemise kriteeriumitega [Andmekaitse Inspektsiooni kodulehel](#).

Statistikaameti uuringute metaandmetega saab tutvuda [siin](#).

[Konfidentsiaalsete andmete kasutamisejuhend](#)

Taotluse täitmise tingimused

Lepingu sõlmija on juriidilise isiku seaduslik esindaja.

EESTI STATISTIKA

Isikuandmete kaitse

- Statistikaamet on sageli andmete volitatud töötleja
- Taotluse võib esitada teadur, magistrant, kuid leping sõlmitakse asutusega/ juriidilise isikuga.
- Kontrollitakse AKI/ eetikakomitee loa olemasolu
- Konfidentsiaalsusnõukogu kaalub iga taotletud andmekooslust kahest aspektist: statistilise üksuse tuvastamise risk ja statistilise üksuse tuvastamise mõju.
- Taotletud andmeid saab kasutada vaid turvalises Teadlaste keskkonnas, kus:
  - toimub 2-tasemeline autentimine,
  - kasutajal on ligipääs üksnes tellitud andmetele ning juhul kui lepingu kohaselt toob kasutaja ka oma andmed sidumiseks Sasse või soovib kasutada spetsiaalseid programme, siis need lisatakse teadlaste kausta muude andmete juurde SA poolt)
- Teadlaste keskkonnale ligipääsemiseks esitab asutus uurijate nimed, kellega sõlmitakse konfidentsiaalsuskokkulepped
- Teadlasele edastavate töödeldud andmete osas teostatakse tulemi kontroll.
- Teadustööde osas teostatakse pistelist kontrolli (2024.a 2 juhtumit, kus teadlane rikkus statistilise konfidentsiaalsuse põhimõtet).

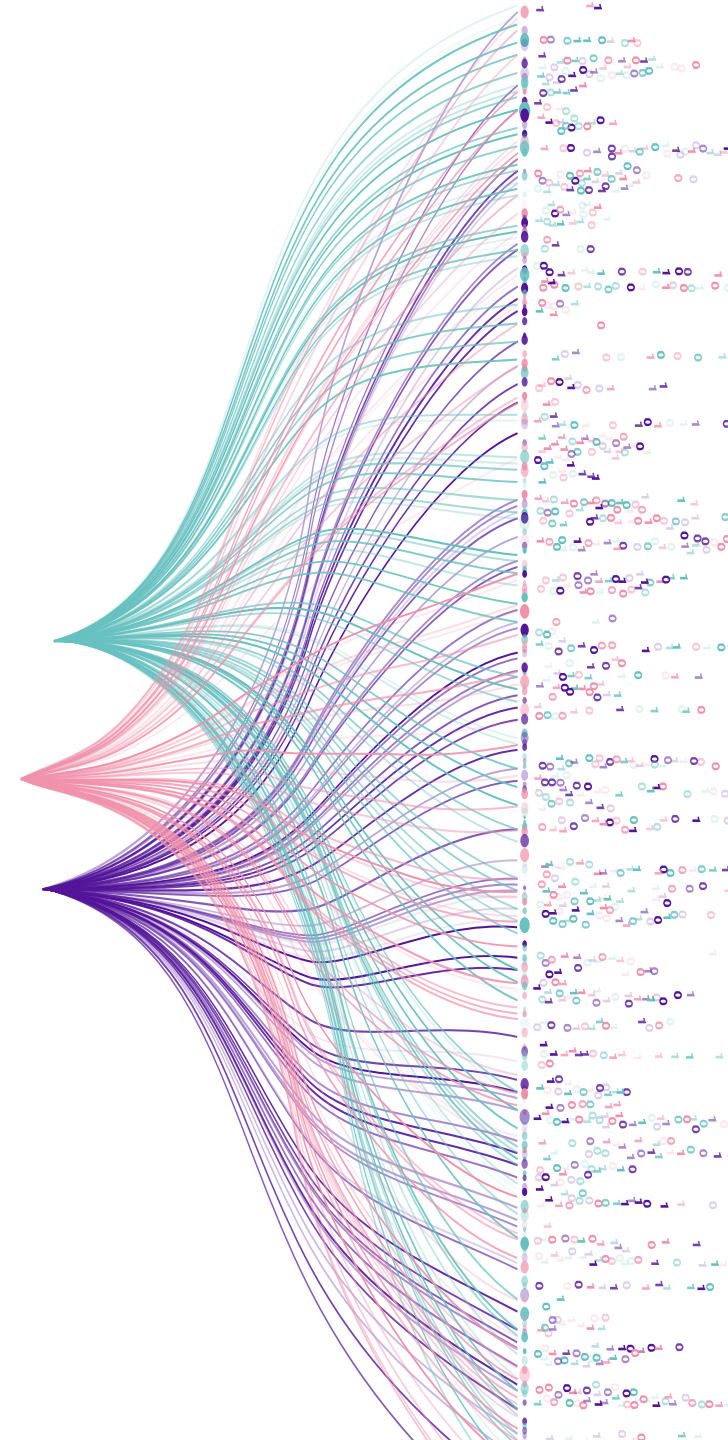

Väljakutsed

- Eriliigiliste isikuandmete puhul on keeruline hoomata eriliigilisuse sisu (kas lähtuda kitsast või laiaast tõlgendusest).
- Selgitamine, miks ei saa andmetele ligi kõikselt, millal on vaja AKI luba, millal eetikakomitee luba.
- SA täidab AKI ja eetikakomitee lubade taotluste puhul eelkontrolli rolli – enamik lubade taotlusi esitatakse enne esitamist SAle läbivaatamiseks.
- Aegajalt esineb segadust, millal tuleb pöörduda AKI, millal valdkondliku eetikakomitee poole – SA jääb „kahe tule vahele“.
- Kas SA-l peaks olema oma eetikakomitee? Kui jah, siis mis on selle roll ehk mida saab SA hinnata?
- Andmete säilitamise ja kustutamise automaatprotsessi loomine.
- Julgustame asutusi pöörduma AKI poole ning kasutame ka ise võimalust küsida nõu. Suur abi on AKI kodulehel olevast eraldi [leheküljest](#), kuid lehekülg on vaid eestikeelsed.

Arutelu Küsimused

Täna!

Ilona Reiljan

Kvaliteedi- ja infokaitse tiimi juht - kvaliteedijuht

ilona.Reiljan@stat.ee

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

PP5. Muud küsimused

Täname!

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

EESTI
STATISTIKA